

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
STOWARZYSZENIA**

**BIURO OBSŁUGI RUCHU INICJATYW
SPOŁECZNYCH BORIS**

W 2018 R.

Spis treści:

I. Cele działania

II. Wsparcie organizacji pozarządowych

III. Partnerskie Mazowsze

IV. Struktura BORIS w 2018 r.

WARSZAWA, marzec 2019

I. CELE DZIAŁANIA

BORIS jest organizacją pozarządową, która wspiera aktywność obywatelską – w tym organizacje pozarządowe oraz inicjatywy społeczne – w ich działaniach na rzecz dobra publicznego.

Głównym celem naszego działania jest zwiększenie efektywności rozwiązywania problemów społecznych dzięki odpowiedniemu wykorzystaniu możliwości i sił tkwiących w społeczeństwie.

Metody, którymi realizujemy nasz cel to przede wszystkim: informacja, poradnictwo, konsultacje, szkolenia, publikacje i tworzenie koalicji lokalnych.

II. WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Jednym z głównych zadań realizowanych przez BORIS jest wpieranie rozwoju organizacji pozarządowych. W wyniku prowadzonych przez BORIS konsultacji, szkoleń, działalności informacyjnej oraz innowacyjnych programów w wielu lokalnych społecznościach organizacje pozarządowe coraz lepiej odpowiadają na potrzeby swojego otoczenia oraz opracowują programy będące wyzwaniem zarówno dla organizacji, jak i dla całej społeczności lokalnej.

Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

Jest bezpośrednią kontynuacją działań Stołecznego Centrum Współpracy Obywatelskiej i odpowiedzią na wypracowany przez władze miasta i organizacje Program Rozwoju Współpracy m.st Warszawa z organizacjami pozarządowymi do roku 2020 (PRW).

STOŁECZNE CENTRUM WSPIERANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH to kompleksowa oferta usług i produktów nastawionych na rozwój organizacji pozarządowych oraz pomoc w ich sprawnym i efektywnym współdziałaniu z samorządem m. st. Warszawy. Oferta jest całkowicie bezpłatna dla organizacji działających na rzecz mieszkańców Warszawy oraz dla osób zainteresowanych utworzeniem organizacji.

Kompozycja przygotowanych działań jest odpowiedzią na potrzeby warszawskiego sektora pozarządowego uwidocznione w Programie Rozwoju Współpracy m.st Warszawy i Organizacji Pozarządowych oraz w badaniach III sektora prowadzonych przez Stowarzyszenie Klon/Jawor

Adresatami zadania są przede wszystkim warszawskie organizacje pozarządowe, ale także urzędnicy miejscy współpracujący z organizacjami oraz osoby, które chcą założyć organizację pozarządową.

Zaplanowana zmiana w zakresie potrzeb III sektora przedstawiona została za pomocą 5 celów ogólnych:

1. Wzmocnienie efektywności dialogu obywatelskiego.
2. Rozwinięcie form współpracy finansowej Miasta z organizacjami pozarządowymi.
3. Wzmocnienie stabilności i odpowiedzialności organizacji pozarządowych.
4. Zwiększenie świadomości urzędników w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi.

5. Promocja sektora społecznego, w tym działań poszczególnych organizacji warszawskich, ciekawych inicjatyw społecznych.

Osiągnięcie ww. nastąpi w wyniku realizacji zadań merytorycznych:

- Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego
- Organizowanie szkoleń i seminariów
- Prowadzenie Inkubatora dla organizacji pozarządowych
- Organizowanie wsparcia indywidualnego dostosowanego do potrzeb liderki i liderów organizacji pozarządowych
- Wsparcie warszawskiego dialogu społecznego w szczególności KDS i DKDS
- Prowadzenie portalu dla warszawskich organizacji pozarządowych
- Udostępnienie pomieszczeń na działania merytoryczne organizacji

Skala działań i rezultaty projektu uwzględniają wskaźniki z PRW i nastawione są na wprowadzenie konkretnych i mierzalnych zmian.

Projekt jest realizowany przez 5 doświadczonych warszawskich organizacji wspierających:

- Stowarzyszenie BORIS (lidera)
- Stowarzyszenie KLON/JAWOR
- Federację Organizacji Pozarządowych Centrum Szpitalna,
- Fundację Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- Federację Organizacji Służebnych MAZOWIA.

Forma realizacji to wieloletnia umowa – oferta wspólna z Centrum Komunikacji Społecznej m.st Warszawa.

Zrealizowane zadania i osiągnięte rezultaty SCWO w 2018 r.

	Nazwa rezultatu	Planowane Wskaźniki liczbowy/rocznie	Osiągnięte wskaźniki liczbowe/rocznie
ZADANIE 1 PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE I KONSULTACJE DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH			
REZULTATY TWARDE	Działanie: Konsultacje dla organizacji pozarządowych (BORIS, SZPITALNA, FRSO)		
	Dostępność konsultantów z zakresu tworzenia i szeroko rozumianego zarządzania NGO	4320 godzin	4320 godzin
	Działanie: Poradnictwo specjalistyczne księgowo i prawne (BORIS, SZPITALNA, FRSO)		
	Liczba godzin porad prawnych	376	387
	Liczba godzin porad księgowych	340	344,24
	Liczba godzin innych porad specjalistycznych	178,5	178,5
ZADANIE 2 SZKOLENIA I SEMINARIA			
R. TWARDE	Działanie: Szkolenia otwarte dla organizacji pozarządowych (BORIS, FRSO)		
	Liczba dni szkoleniowych	26 dni	26 dni
	Liczba godzin szkoleniowych	208 godzin	208 godzin
	Liczba przeszkolonych osób	od 260 do 520	389
	Działanie: Webinaria (BORIS)		
	Liczba webinarów	9	9
	Liczba osób uczestniczących w webinarach	225-270	259
	Działanie: Otwarte szkolenia dla urzędników i organizacji pozarządowych (BORIS, SZPITALNA)		
	Liczba dni szkoleniowych	12	12
Liczba godzin szkoleniowych	92	85,5(wyjaśnienia w	

			opisie działań)
	Liczba przeszkolonych osób	od 120 do 216	208
	Działanie: Seminaria otwarte dla organizacji (BORIS, FRSO)		
	Liczba seminariów	35	39
	Liczba osób uczestniczących w seminariach	od 525 do 1050	590
	Liczba godzin dydaktycznych	od 105 do 140	142
	Działanie: Spotkania specjalistyczne organizacji, inicjowane przez same organizacje (BORIS)		
	Liczba spotkań	5	5
	ZADANIE 3 INKUBATOR DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH (SZPITALNA)		
R. TWARDE	Liczba organizacji w Inkubatorze	14 do 16	17
	Liczba szkoleń	10 (20 dni szkoleniowych)	10 (20 dni szkoleniowych)
	Liczba spotkań informacyjnych/podsumowujących	2	2
	Liczba seminariów	10	10
	Liczba godzin coachingu	80	80
	ZADANIE 4 WSPARCIE INDYWIDUALNE DOSTOSOWANE DO POTRZEB LIDERÓW I LIDEREK ORGANIZACJI (BORIS)		
R. TWARDE	Działanie: Cykl szkoleniowo – doradczy SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
	Liczba organizacji (osób) w cyklu	8 (16)	8 (16)
	Liczba spotkań otwierających	1	1
	Liczba szkoleń	5 (5 dni, 40 godzin szkoleniowych)	5 (5 dni, 40 godzin szkoleniowych)
	Liczba godzin poradnictwa specjalistycznego	80	80
	Liczba usług specjalistycznych	8	8
	Działanie: Cykl szkoleniowo – doradczy SZKOŁA FUNDRAISINGU		
	Liczba organizacji (osób) w cyklu	8 (16)	8 (16)
	Liczba spotkań otwierających	1	1
	Liczba szkoleń	5 (5 dni, 40 godzin szkoleniowych)	5 (5 dni, 40 godzin szkoleniowych)
	Liczba godzin poradnictwa specjalistycznego	80	80
	Liczba usług specjalistycznych	8	8
	Działanie: coaching – indywidualne wsparcie rozwoju organizacji		
	Liczba organizacji uczestniczących	12	12
	Liczba spotkań wspierających	3	3
Liczba Planów Rozwoju	12	12	
Liczba godzin poradnictwa specjalistycznego	120	120	
Liczba usług specjalistycznych	12	12	
	ZADANIE 5 WSPARCIE WARSZAWSKIEGO DIALOGU SPOŁECZNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI KDS I DKDS (MAZOWIA)		
	Działanie: Szkolenia tematyczne z wybranych obszarów działania poszczególnych Komisji		
	Liczba przeprowadzonych szkoleń	16	9
	Liczba przeprowadzonych godzin dydaktycznych	64	68
	Liczba uczestników/ek	80 do 160	108
	Działanie: Działania animatorów – łączników przy DKDSach i wybranych KDSach, oraz Działanie Spotkania animatorów/ek i Specjalisty.		
	Liczba godzin pracy 2 animatorek	2880 godzin	3132
	Liczba spotkań dla animatorek	12(36 godzin dydaktycznych)	12 (36 godziny dydaktyczne)
	Liczba uczestników spotkań dla animatorek	3 (na każdym spotkaniu)	3 (na każdym spotkaniu)
	Ilość posiedzeń KDS/DKDS w których uczestniczyć będą animatorzy	100	100

	Działanie: Seminarium wymiany doświadczeń dla KDS i DKDS		
	Liczba seminariów	2 (8h dydaktyczne)	1(4h dydaktyczne)(wyjaśnienie rozbieżności w opisie działań)
	Liczba uczestników	30	15
	Działanie: Coaching dla KDS i DKDS		
	Liczba przeprowadzonych godzin coachingu	58	58
ZADANIE 6 PROWADZENIE PORTALU DLA WARSZAWSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH (KLON/JAWOR)			
R. TWARDE	Liczba artykułów i in. materiałów przygotowanych przez redakcję warszawa.ngo.pl	80	241
	Liczba materiałów poradniczo-prawnych i edukacyjnych (artykułów, webinarów, infografik lub innych form tego typu)	55	83
	Liczba fotofelietonów lub materiałów wideo	20	42
	Liczba opublikowanych wiadomości	3500	3300
	Ilość godzin dostępności Konsultantów	1920	1920
	Liczba opublikowanych ogłoszeń	2000	2868
	Liczba rozesłanych newsletterów	95	104
	Liczba odbiorców newslettera	2300	2699
	Liczba rozesłanych mailingów	10	10
	Liczba odsłon miesięcznie	60 000	155 000
Liczba użytkowników rocznie	150 000	152 875	
ZADANIE 7 ZAPEWNIENIE PRZESTRZENI NA DZIAŁANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH			
R. TWARDE	Działanie: Udostępnianie miejsc coworkingowych (BORIS, SZPITALNA)		
	Ilość miejsc coworkingowych	7	7
	Ilość godzin dostępności	4200	4200
	Działanie: Udostępnienie przestrzeni na działania organizacji (BORIS, SZPITALNA, FRSO, MAZOWIA)		
	Ilość udostępnionych pomieszczeń	6	6
	Ilość godzin dostępności	2640	2640
ZADANIE 8 DZIAŁANIA WSPÓLNE			
R. TWARDE	Działanie: Organizacja wydarzeń dla warszawskiego sektora pozarządowego		
	Wydarzenie	1	1
	Działanie: Dokumentacja orzecznictwa i interpretacji oraz uwspólnianie wiedzy kadry projektu (FRSO/BORIS)		
	Spotkania kadry BORIS	12	11 (wyjaśnienia w opisie działań)
	Liczba godzin superwizji BORIS	20	20
	Liczba godzin superwizji wdrożeniowej	40	40
	Działanie: Ewaluacja projektu (BORIS)		
Raporty z ewaluacji	1	1	

PRZEBIEG PROJEKTU MOŻNA ŚLEDZIĆ NA BIEŻĄCO W SERWISIE WARSZAWA.NGO.PL ORAZ NA Fb.

Warszawa Lokalnie

„Warszawa Lokalnie” to wszechstronne (i bezpłatne) wsparcie dla mieszkańców Warszawy, którzy chcą działać lokalnie, sąsiedzko. "Warszawa Lokalnie" to trzyletni projekt, którego celem jest podniesienie jakości życia i zwiększenie aktywności mieszkanki i mieszkańców Warszawy poprzez budowanie więzi sąsiedzkich, lokalnych i poczucia wspólnego celu.

Projekt realizowany był od kwietnia 2016 do grudnia 2018 przez pięciu partnerów: Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, **Stowarzyszenie BORIS**, Stowarzyszenie CAL, Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” i Fundację Civis Polonus.

Działania w ramach projektu:

- *Doradztwo w zakresie działań sąsiedzkich i lokalnych (Warsztat Warszawski /pl. Konstytucji 4/)*
- *Wsparcie działań mieszkanki i mieszkańców Warszawy:*
  - ✓ Animatorzy Lokalni w dzielnicach – w każdej dzielnicy działa osoba służąca wiedzą i wsparciem dla aktywnych mieszkańców i mieszkanki. Kto jest Animatorem w danej dzielnicy sprawdzić można na: <http://warszawalokalnie.waw.pl/animatorzy/>
  - ✓ Inkubator Inicjatywy Lokalnej – wsparcie wnioskodawców inicjatywy lokalnej od pomysłu po realizację, w formie konsultacji i mentoringu. Więcej: <http://warszawalokalnie.waw.pl/dla-mieszkancow/mieszkancy-4/>
  - ✓ Warszawski Dzień Sąsiada – wspólne obchody Dnia Sąsiada poprzez zorganizowanie dowolnej sąsiedzkiej inicjatywy. (Kontynuacja obchodzonego od 2010 r. wydarzenia, w które może włączyć się każde sąsiedztwo). Więcej: <http://warszawalokalnie.waw.pl/dla-mieszkancow/mieszkancy-2/>
  - ✓ Podwórkowa Gwiazdka – wspólne zimowe świętowanie w gronie sąsiadów i sąsiadek. (Kontynuacja obchodzonego od 2010 r. wydarzenia, w które może włączyć się każde sąsiedztwo). Więcej: <http://warszawalokalnie.waw.pl/dla-mieszkancow/mieszkancy-3/>
  - ✓ Warsztat Warszawski (pl. Konstytucji 4) – prowadzenie miejsca, które udostępnia bezpłatnie przestrzeń mieszkańcom/kom i organizacjom pozarządowym na niekomercyjne wydarzenia. W „Warsztacie” działa też Biblioteczka Aktywnego Warszawiaka.
  - ✓ INFOpunkt Aktywnego Warszawiaka – ogólnodostępny punkt informacji i poradnictwa z zakresu możliwości podejmowania aktywności obywatelskiej, mieszczący się w Warsztacie Warszawskim (pl. Konstytucji 4), czynny w godzinach otwarcia „Warsztatu” (pn.-pt. 10.00–20.00; w sb. i ndz. po 5 godz.); <http://warszawalokalnie.waw.pl/infopunkt/>
  - ✓ Generatory Pomysłów „Warszawa Lokalnie” – coroczne kreatywne spotkania, podczas których aktywni mieszkańcy i mieszkanki Warszawy będą wypracowywać konkretne pomysły na działania na rzecz lokalnej społeczności.

- *Szkolenia dla mieszkank i mieszkańców Warszawy:*
  - ✓ Akademia Inicjatyw Sąsiedzkich – cykl działań edukacyjnych dla mieszkańców i mieszkank, którzy chcieliby poszerzyć swoją wiedzę o tym, jak działać w środowisku sąsiedzkim.
  - ✓ Otwarte szkolenia dla różnych grup odbiorców dot. działalności samorządu lokalnego i możliwości oddolnych działań.
- *Wsparcie rozwoju międzysektorowej współpracy:*
  - ✓ **Wsparcie partnerstw lokalnych** – wspieranie już istniejących partnerstw i pomoc w tworzeniu nowych przy użyciu następujących narzędzi: spotkania animacyjne partnerstw, seminaria promocyjno-edukacyjne, szkolenia, projekty i wydarzenia partnerskie, wsparcie wydarzeń lokalnych, działania upowszechniające i wspierające współpracę międzysektorową, sieciowanie i wsparcie koordynatorów partnerstw. Dowiedz się więcej: <http://warszawalokalnie.waw.pl/dla-partnerstw-lokalnych/> - **DZIAŁANIA BORIS**
  - ✓ Laboratorium Innowacji Lokalnych – otwarty think thank prowadzący badania nad lokalnością w Warszawie, sieć ekspertów i praktyków dla wymiany poglądów, kreowania i testowania innowacji.
- *Wsparcie instytucji publicznych w zakresie współpracy z mieszkankami i mieszkańcami Warszawy:*
  - ✓ Warszawa Lokalnie dzięki bibliotekom – wsparcie dla bibliotekarzy chcących zamienić swoje placówki w miejsca aktywności lokalnej – szkolenia i networking.
  - ✓ Warszawa Lokalnie dzięki szkołom – włączenie szkół podstawowych i gimnazjów w działania na rzecz większej aktywności społecznej uczniów i uczennic – wsparcie nauczycieli, projekty edukacyjne, festyny szkolne. Więcej: <http://warszawalokalnie.waw.pl/dla-szkol/>

Zrealizowane zadania i osiągnięte rezultaty BORIS w ramach Warszawa Lokalnie w 2018

W 2018 roku współpracowaliśmy z 15 partnerstwami lokalnymi i jednym tematycznym. Oraz powstało nowe Partnerstwo Stary Mokotów. Poniżej lista partnerstw:

Ochota

Koalicja na Rzecz Ochoty

Mokotów

Partnerstwo Moje Wierzbno

Partnerstwo Moje Sielce

Partnerstwo Mój Służewiec

Partnerstwo Nasze Stegny

Partnerstwo Siekierki reaktywacja

Żoliborz

Partnerstwo dla Zatrasia-Rudawki - Nasz Żoliborz

Partnerstwo Marymont – Kaskada

Partnerstwo Żoliborz Oficerski

Partnerstwo Sady Żoliborskie

Wola

Partnerstwo Młyn na Woli

Targówek

Partnerstwo na Targówku

Śródmieście

Otwarty Jazdów - Partnerstwo dla Osiedla Jazdów

Partnerstwo Przepis na Muranów (również Wola)

Włochy

Partnerstwo Włochy

Tematyczne

Warszawskie Forum Inicjatyw na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

Powstało nowe partnerstwo na Mokotowie

Partnerstwo Stary Mokotów

Pracowaliśmy też z grupą inicjatywną z dzielnicy Bemowo

I SPOTKANIA ANIMACYJNE PARTNERSTW

Spotkania animacyjne poświęcone były planowaniu, wsparciu i monitorowaniu działań w poszczególnych partnerstwach. Każde spotkanie trwało minimum 2 godziny i brało w nim udział śr. 5-8 osób. W spotkaniach partnerstw uczestniczyli animatorzy odpowiedzialni za pomoc w prowadzeniu spotkań jak również udzielanie konsultacji pomiędzy spotkaniami. W zależności od potrzeb spotkania partnerstw były wspierane poprzez zapewnienie poczęstunku, materiałów.

Łącznie udział we wszystkich 64 spotkaniach animacyjnych partnerstw udział wzięło około: 680 osób.

II SEMINARIA

W 2018 roku były zorganizowane 3 seminaria promocyjno – edukacyjne. Każde seminarium trwało 4 godziny dyd. Razem uczestniczyło w nich 118 osób :

- Seminarium *Partnerski Mokotów2018* otwierające działania partnerskie w Dzielnicy Mokotów odbyło się w dniu 09.03.2018. Uczestniczyło w nim 45 osób. Spotkanie partnerstw funkcjonujących na Mokotowie pozwoliło dzielnicowym społecznikom i urzędnikom wzmocnić dobre relacje, zaprezentować sukcesy i dokonania oraz poszukać inspiracji.
- Seminarium *System środowiskowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną- szanse, możliwości, wyzwania* odbyło się w dniu 13.09.2018, uczestniczyło 38 osób. W ramach zagadnień poruszanych na seminarium znalazły się m.in.: system „wychodzenia z izolacji” osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich bliskich, oparcie się na sieciach powiązań – ludzi i instytucji oraz wypracowanie mechanizmów wspierających usamodzielnianie osób niepełnosprawnych – życiowo, fizyczne, także finansowo.
- Seminarium na Bemowie *Mam tak samo jak Ty, miasto moje a w nim...*” - *podsumowanie rocznych działań na rzecz rozwoju idei partnerstw lokalnych na*

przykładzie wybranych dzielnic Warszawy odbyło się w dniu 29.11.2018, uczestniczyło 35 osób. Gospodarzem był Ośrodek Pomocy Społecznej dzielnicy Bemowo, który prezentował swoje dotychczasowe działania w wybranej społeczności. Dodatkowo swoje działania partnerskie w społecznościach prezentowały dwa inne Ośrodki Pomocy Społecznej z Włoch i Woli.

III SZKOLENIA

W okresie sprawozdawczym odbyło się: 6 modułów szkoleniowych, każdy po 4 godz. dydaktyczne. Szkolenia odpowiadały na zapotrzebowanie sieci partnerstw i dotyczyły m.in.:

- Szkolenie *Organizowanie społeczności lokalnej i partnerstwa lokalne - podstawy, diagnoza i plan działania* - 13.03.2018. Środowisko pracowników socjalnych. Poruszane zagadnienia : idea i Model organizowania społeczności lokalnej – rola Ośrodka Pomocy Społecznej, rola animatora społecznego / organizatora społeczności , praca poprzez sieci współpracy i partnerstwa.
- Szkolenie *ABC kręgów wsparcia dla osób z NI* -12.04.2018. Poruszane były zagadnienia: idea Kręgów Wsparcia i pracy środowiskowej, przygotowanie rodziny oraz planowanie bezpiecznej przyszłości osoby z NI, przygotowanie do tworzenia Kręgów (portret), pozyskiwanie osób do kręgów (wolontariusze, rodzina, specjaliści), funkcjonowanie Kręgów.
- Szkolenie na Wilanowie dla grupy inicjatywnej - *Wspólne działanie na Wilanowie* - 28.05.2018. Prezentacja idei partnerstwa lokalnego, a także wydobywanie wspólnotowych skarbów Wilnowa: inicjatywy, działania sąsiedzkie, wspólnotowe, opierające się na zaangażowaniu mieszkańców i/lub współpracy, różnych podmiotów oraz co można robić razem dla Wilanowa – pomysły na obszary współpracy, konkretne inicjatywy, które włączają różne podmioty i mieszkańców do wspólnej aktywności
- Szkolenie *Organizowanie społeczności lokalnej oraz tworzenie sieci współpracy i partnerstw w dzielnicy Bemowo* - 11.06.2018. Poruszane były zagadnienia: idea i Model organizowania społeczności lokalnej – rola Ośrodka Pomocy Społecznej, rola animatora społecznego / organizatora społeczności , praca poprzez sieci współpracy i partnerstwa.
- Szkolenie *Planowanie i koordynacja działań Partnerstwa Otwarty Jazdów* - 26.06.2018
- Poruszane zagadnienia: kluczowe obszary strategiczne do planowania działań. Ustalenie do dalszej pracy. M.in.: podpisanie umów czynszowych, pozycja polityczna / strategiczna osiedla w stosunku do dzielnicy i miasta (dokument dzielnicowy, miejski bazując na wypracowanym dokumencie programowym), stworzenie spójnego komunikatu o OJ / POJ.
- Szkolenie *Mediacje społeczne w działaniu dla Partnerstwa Otwarty Jazdów* - 29.10.2018. Poruszane zagadnienia: Dynamika konfliktu ze szczególnym uwzględnieniem sporów sąsiedzkich, diagnoza sytuacji - jako punkt wyjścia do zaproponowania optymalnego sposobu wsparcia stron, mediacja i rola mediatora, czyli pomoc stronom w samodzielnym poszukiwaniu optymalnych rozwiązań.

Razem w szkoleniach udział wzięło 102 osoby.

IV PROJEKTY I WYDARZENIA PARTNERSKIE

W okresie rozliczeniowym łącznie ok. 3500 mieszkańców Warszawy uczestniczyło w 42 wydarzeniach.

Partnerstwo Młyn na Woli - 5 wydarzeń
Siekierki Reaktywacja – 2 wydarzenia
Otwarty Jazdów – 2 wydarzenia
Przepis na Muranów – 5 wydarzeń
Partnerstwo Włochy – 2 wydarzenia
Siekierki – 1 wydarzenie
Nasze Stegny - 2 wydarzenia
Moje Wierzbno – 3 wydarzenia
Partnerstwo Stary Mokotów -4 wydarzenia
Koalicja na rzecz Ochoty – 1 wydarzenie
Żoliborskie Partnerstwa Lokalne – 5 wydarzeń
Partnerstwo Lokalne "Moje Sielce" – 9 wydarzeń
WFIONI – 1 wydarzenie

Wśród wydarzeń można wyróżnić m.in.: spotkania sąsiedzkie, pikniki edukacyjne, zawody sportowe, dni seniora, konkursy, spotkania świąteczne, spotkania kulturalno-edukacyjne, warsztaty edukacyjne, spacer edukacyjny, konferencje, debaty i dyskusje. Partnerstwa zdobywają samodzielnie zasoby i finansowanie na swoje działania.

V WSPARCIE WYDARZEŃ LOKALNYCH

W okresie sprawozdawczym BORIS wspierał organizację 5 lokalnych wydarzeń poprzez dofinansowanie m.in. materiałów i poczęstunku, usługi artystycznej, drobnych materiałów promujących wydarzenia, wynajem sprzętu itp. Dodatkowo animatorzy swoją wiedzą i doświadczeniem wspierali partnerstwa przy działaniach organizacyjnych. Wspierane wydarzenia to:

WFIONI - Integrujemy się - kręgi wsparcia osoby z NI, rodziny, wolontariusze - 08.03.2018
Moje Wierzbno - Dzień Sąsiada na Wierzbnie - 26.05.2018
Partnerstwo Przepis na Muranów – Gwiazdka na Muranowie - 12.12.2018
Partnerstwo Stary Mokotów - Choinka na Starym Mokotowie - 15.12.2018.
Partnerstwo Włochy - Mikołajkowa Zawierucha. 16.12.2018

VI DZIAŁANIA UPOWSZECHNIAJĄCE I WSPIERAJĄCE WSPÓŁPRACĘ MIĘDZYSEKTOROWĄ

W okresie sprawozdawczym BORIS prowadził dla zainteresowanych środowisk doradztwo z zakresu tworzenia współpracy międzysektorowej, do której zaliczamy partnerstwa, klastry i projekty partnerskie. Możliwość porozmawiania o sieciowaniu zagwarantowana była poprzez 10 dwugodzinnych dyżurów ekspertów/animatorów organizowane raz w miesiącu w Warsztacie.

Dodatkowo zorganizowane zostały 3 kawiarenki z mieszkańcami, instytucjami i organizacjami w (3 godz. dyd. każda) w których wzięło udział 66 osób:

VII SIECIOWANIE I WSPARCIE KOORDYNATORÓW (ZESPOŁÓW KOORDYNACYJNYCH)

W okresie sprawozdawczym odbyło się 2 spotkania przedstawicieli partnerstw z udziałem animatorów oraz osób organizujących pracę poszczególnych grup partnerskich: 21.03.2018,

10.10.2018. Otrzymała się wymiana doświadczeń, omawianie trudnych casów oraz odbyła się praca nad zasadami działania w ramach wspólnej sieci. Wzięło w nich udział 23 osoby.

Odbyły się też 3 spotkania superwizyjne działań środowiskowych: 13.06.2018, 29.08.2018, 4.09.2018.

III. PARTNERSKIE MAZOWSZE

BORIS jest jedną z nielicznych organizacji pozarządowych, która od wielu lat realizuje z powodzeniem programy wspierające rozwój Mazowsza. W 2015 r, podobnie jak w roku poprzednim, BORIS opierał swoje działania na terenie województwa mazowieckiego na modelu pracy pod nazwą PARTNERSKA GMINA.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

BORIS realizuje wsparcie Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES) i Przedsiębiorstw Społecznych (PS) od 2008 roku. Od marca 2016 roku jesteśmy akredytowanym Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w ramach 2 partnerstw:

- OWES FISE (lider), FRSO i BORIS (partnerzy) na subregiony: warszawski i warszawski-wschodni
- OWES BORIS (lider), FISE (partner) na subregion warszawski-zachodni.

Projekt: Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionach: m.st. Warszawa i warszawsko-wschodni

Cel główny: zminimalizowanie zjawiska wykluczenia społecznego i obniżenie ryzyka popadnięcia w ubóstwo ze względu na bezrobocie, poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy o 120 w istniejących i nowo powstałych PES/PS oraz zwiększenie skali działania istniejących PES/PS w okresie 36 miesięcy w subregionach **m.st. Warszawa i warszawsko-wschodni**

Okres realizacji: 01.03.2016-28.02.2019

Źródło finansowania: Regionalny program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Priorytet IX Wspieranie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej.

Realizatorzy: Stowarzyszenie BORIS, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Działania:

- Zad 1. Wsparcie merytoryczne i tworzenie miejsc pracy w subregionach m.st. Warszawa i warszawsko-wschodni
- Zad 2. Wsparcie finansowe w subregionie warszawsko-zachodnim

Rezultaty osiągnięte do 31.12.2018 – Stowarzyszenie BORIS

Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności OWES - 4
Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem - 35
Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych -37

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (PEFS) (PEFS) - 104

Liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej- 31

Liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej 12

Projekt: Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie warszawsko-zachodnim

Cel główny: zminimalizowanie zjawiska wykluczenia społecznego i obniżenie ryzyka popadnięcia

w ubóstwo ze względu na bezrobocie, poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy o 60 w istniejących

i nowo powstałych PES/PS oraz zwiększenie skali działania istniejących PES/PS w okresie 36 miesięcy w subregionie warszawsko-zachodnim.

Okres realizacji: 01.03.2016-31.03.2019

Źródło finansowania: Regionalny program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Priorytet IX Wspieranie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej.

Realizatorzy: Stowarzyszenie BORIS, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych

Działania:

Zad 1. Wsparcie merytoryczne i tworzenie miejsc pracy w subregionie warszawsko-zachodnim

Zad 2. Wsparcie finansowe w subregionie warszawsko-zachodnim

Rezultaty osiągnięte do 31.12.2018 r – Stowarzyszenie BORIS

Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności OWES - 4

Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem - 40

Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych - 29

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (PEFS) (PEFS) - 124

Liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej - 17

Liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej - 17

Projekt Bezpieczna przyszłość osób z niepełnosprawnością intelektualną. – testowanie modelu.

Projekt jest kontynuacją pracy nad Modelem środowiskowego wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, polegającą na testowaniu modelu w środowisku/społeczności lokalnej.

Termin realizacji projektu: 1.09.2018 – 31.03.2021 r.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Stowarzyszeniem Tęcza, Uniwersytet Warszawski, Stowarzyszenie HORYZONT oraz 8 samorządami: Gmina i Miasto Goleniów, Gmina i Miasto Gdańsk, Powiat Olsztyński, Gmina Nidzica, Gmina i Miasto Elbląg, Gmina Suwałki, Starostwo Powiatowe w Ostródzie, Powiat Jarosławski.

Cel główny projektu:

Poprawa jakości działań na rzecz 80 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (OzNI) i zwiększenie ich bezpieczeństwa poprzez pilotażowe przetestowanie wypracowanego w konkursie I etapu modelu środowiskowego wsparcia Bezpieczna przyszłość OzNI w 8 społecznościach lokalnych.

Cel realizowany będzie poprzez przetestowanie Modelu "Bezpieczna przyszłość osób z NI", który stanowi całościowy plan z uwzględnienie ścieżki wsparcia na udane życie osoby z NI działających w oparciu o 3 filary:

1. Osobistą sieć osoby z niepełnosprawnością intelektualną (krąg wsparcia osoby z NI).
2. Rozwój pasji, zainteresowań, aktywności społecznej i samodzielności OzNI.
3. Zaplanowanie z rodziną i z OzNI zabezpieczenia przyszłości osoby z NI w tym: finansowe, mieszkaniowe, zdrowotne, socjalne

Główne narzędzia Modelu to krąg wsparcia i plan na przyszłość dla OzNI. Krąg to środowiskowy system wsparcia i opieki na który składają się osoby i instytucje uczestniczące w codziennym życiu OzNI i od których zależy jakość jej obecnego i przyszłego życia np. wolontariusze, rodzina, specjaliści.

FIO Mazowsze Lokalnie

FIO Mazowsze Lokalnie jest programem wsparcia dla młodych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych i samopomocowych działających na terenie województwa mazowieckiego. Powstał z inicjatywy trzech organizacji pozarządowych: Fundacji Fundusz Współpracy, Stowarzyszenia Europa i My oraz Stowarzyszenia Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS.

Celem Programu jest zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne, szczególnie w małych społecznościach lokalnych, ale też małych wspólnot w dużych miastach, które mają ograniczony dostęp do zasobów materialnych, wiedzy czy innowacji. Wspieramy zwykłych ludzi, którzy chcą wspólnie działać na rzecz swojej społeczności.

Program realizujemy w ramach rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, finansowanego z krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa.

Wzorujemy się na znanym i dobrze funkcjonującym od 2000 roku Programie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, Działaj Lokalnie, który poprzez lokalne konkursy grantowe z sukcesem inicjuje współpracę mieszkańców na rzecz dobra wspólnego.

Działamy w obszarach:

- 1) zwiększenia roli inicjatyw oddolnych;
- 2) animacji działań samopomocowych,
- 3) wspierania młodych organizacji pozarządowych.

Podstawowe działania to:

1. Organizacja konkursy grantowe

2. Animacja i edukacja lokalnych społeczności w zakresie pozyskiwania środków, współpracy z samorządem lokalnym, partycypacji społecznej i tworzenia organizacji pozarządowych.

Środki przeznaczone na mikro dotacje w 2018 r. wyniosły 261.000 PLN. Przekazywaliśmy je w postaci mikro dotacji w wysokości od 1,5 tys. do 5 tys. złotych dla organizacji i grup wyłonionych w trybie otwartego konkursu.

Mazowieckie Forum Ośrodków Pomocy Społecznej

Mazowieckie Forum Ośrodków Pomocy Społecznej zostało powołane w 2005 roku z inicjatywy kilku mazowieckich OPS oraz BORIS. Celem Forum jest: podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej w województwie mazowieckim; wymiana doświadczeń oraz poszukiwanie najskuteczniejszych rozwiązań realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej; prezentowanie opinii członków Forum, wobec innych instytucji i organizacji. Forum jest jednostką autonomiczną i nie posiada osobowości prawnej, a Stowarzyszenie BORIS jest jego koordynatorem.

Mazowieckie Forum Ośrodków Pomocy Społecznej liczy ponad 90 przedstawicieli OPS z Mazowsza stanowiąc sieć wsparcia, możliwość wymiany doświadczeń, dyskusji na nurtujące problemy. Jego obecny kształt jest wynikiem ciągłego udoskonalania pracy Forum i wychodzenia naprzeciw potrzebom, które wyływają z codziennych spraw i problemów pracowników socjalnych. Uczestników Forum łączy chęć podnoszenia poziomu i doskonalenia pracy oraz kreślenia nowego obrazu pracownika socjalnego. Mazowieckie Forum Ośrodków Pomocy Społecznej jest sukcesem wszystkich Ośrodków Pomocy Społecznej, tworzących to nieformalne ciało, choć bez wątplenia istotną rolę pełni w pracy Forum wybrany przez uczestników Zarząd. Członkowie Zarządu spotykają się raz na 3 miesiące w celu omówienia bieżących spraw, jak i wypracowania stanowiska Forum w różnych obszarach pomocy społecznej.

Co miesiąc odbywają się spotkania edukacyjne, na które zapraszani są eksperci z dziedzin będących szczególnym przedmiotem zainteresowania kierowników i dyrektorów OPS.

W 2018 r. przedstawiciele jednostek pomocy społecznej zapoznawali się m. in. z następującymi tematami:

- 10.01.2018 „Z głową i sercem – usługi socjalne jako źródło podwójnych korzyści: kontraktowanie i zakładanie przedsiębiorstw społecznych”.
- 21.02.2018 „Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych w Ośrodkach Pomocy Społecznej”
- 14.03.2018 „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – realizacja przez OPS, zakres zadań, finansowanie i możliwości wykorzystania w działalności ośrodka pomocy społecznej i placówkach wsparcia dziennego”.
- 18.04.2018 „Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO)–wybrane aspekty prawne i praktyczne”
- 09.05.2018 „RODO – realizacja zasady rozliczalności – analiza ryzyka”
- 13.06.2018 „Perspektywa miejska i wiejska pracy w społecznościach lokalnych. Rewitalizacja w mieście – praca w miejscach i społecznościach trudnych i wieloprotymowych, MOPS Przasnysz. Mobilizacja i aktywizacja wsi, GOPS Przasnysz.”
- 19.09.2018 „Prace nad projektem prezydenckiej inicjatywy ustawodawczej o Centrach Usług Społecznych”

- 10.10.2018 „Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze i Dobry Start w pytaniach i odpowiedziach”.
- 14.11.2018 „Zadania zlecone gminom, w tym Programy rządowe – ich realizacja i finansowanie” – spotkanie z udziałem przedstawicieli Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 12.12.2018 „Problematyka pomocy społecznej – zadania i tryb postępowania z zastosowaniem KPA po zmianach”

IV. STRUKTURA BORIS W 2018

Na koniec 2018 r. władze Stowarzyszenia stanowili:

Zarząd:

Prezes Zarządu – Paweł Jordan

Członkini Zarządu – Dorota Pieńkowska

Członek Zarządu – Magdalena Krajewska

Komisja rewizyjna:

Przewodnicząca – Agnieszka Zarzycka

Członek – Agnieszka Sawczuk

Członek – Dariusz Pietrowski

Dyrektor BORIS – Joanna Krasnodębska

Na koniec 2018 roku stowarzyszenie zatrudniało 15 osób w różnym wymiarze etatowym.

Stowarzyszenie prowadzi – obok działalności nieodpłatnej pożytku publicznego – również działalność gospodarczą w zakresie:

- wydawanie książek, broszur i podobnych publikacji
- organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- kierowanie w zakresie działalności społecznej.

BORIS jest także właścicielem SPINACZ Sp. z o.o. (Biuro Rachunkowe dla organizacji pozarządowych) założonej pod koniec 2013 roku.